

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2424

гр. София, 02.11.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, НО X ВЪЗЗ. СЪСТАВ, в закрито заседание на втори ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Руси Алексиев

Членове: Христина Михайлова
Анелия Щерева

като разгледа докладваното от Руси Алексиев Въззивно частно наказателно дело № 20221100601141 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното :

Производството е по реда на чл. 243, ал. 8 от НПК.

С определение № 534 от 21.02.2022 г. по НЧД № 1847/2022 г., Софийски районен съд – Наказателно отделение (СРС – НО), 116-ти състав, е отменил постановление на Софийска районна прокуратура (СРП) от 10.01.2022 г., изведено от канцеларията □ на 13.01.2022 г., с което е прекратено наказателното производство по досъдебно производство № 3384 ЗМК 841/2020 г. по описа на 09 РУ – СДВР, пр. пр. № 19537/2021 г. по описа на СРП, образувано и водено за престъпление по чл. 136, ал. 1 от НК, на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, и е върнал делото на прокурора, със задължителни указания по приложението на закона.

По досъдебното производство не е привлечено в процесуалното качество на обвиняем лице.

Срещу така постановеното определение на СРС е подаден протест от прокурор при СРП. В същия се твърди, че протестираното определение е незаконосъобразно и неправилно. Сочи се, че жалбата, подадена от посочения като пострадал Ц.С.Е. срещу постановлението на прокурора при СРП за прекратяване на наказателното производство по досъдебно производство № 3384 ЗМК 841/2020 г. по описа на 09 РУ – СДВР, пр. пр. № 19537/2021 г. по описа на СРП, иницираща съдебния контрол върху същото, е подадена след изтичане на законоустановените срокове за това, тъй като постановлението на прокурора при СРП от 10.01.2022 г. е връчено на Е. на 25.01.2022 г., а жалбата срещу прокурорския акт е входирана в СРС на 02.02.2022 г., видно от поставения печат върху

същата. Излага се, че за СРП остава неясно откъде съда има информация за по-ранното депозиране на жалбата срещу постановлението на прокурора при СРП.

Представителят на държавното обвинение оспорва доводите на първоинстанционния съд, че по досъдебното производство не е било изяснено, дали телесните увреждания са получени от пострадалия при пробиване на дупка в сгънатия ламаринен детайл или при почистване на машината и на работното място от метални стружки, като изтъква, че изясняването на това обстоятелство е ирелевантно за крайния изход на наказателното производство. Сочи, че по досъдебното производство е безспорно установено, че машината, на която пострадалият е получил травмата си, е била в работен режим, със свален от пострадалия предпазител, а същият е бил с ръкавици по свое усмотрение, въпреки че е бил запознат с ръководството за експлоатация на машината, съгласно което работата на нея следвало да се осъществява без ръкавици.

В протеста се прави анализ на обективните и субективни признаци на състава на престъплението по чл. 136, ал. 1 от НК, в резултат на което обобщено се твърди, че в конкретния по делото случай получените от пострадалия телесни увреждания не се дължат на неправомерно поведение на трето лице, което, според представителя на държавното обвинение, обезсмисля въпросът, поставен от първия съд, при каква по естеството си дейност пострадалият Е. е получил травмата. Сочи се, че изтъкнатите от съда противоречия в показанията на разпитаните по делото свидетели във връзка с работата, извършвана от твърдяното като пострадал лице, не са съществени, доколкото е установено, че работата, при която е настъпила злополуката, е извършвана именно от него. Развиват се доводи, че не се налага назначаването на допълнителна техническа експертиза, в каквато насока са указанията, дадени от решаващия първоинстанционен съд, доколкото, от една страна, показанията на св. Е., с които вещото лице не е било запознато при изготвяне на експертното заключение, не се отличават съществено от първоначалните му показания, дадени непосредствено след инцидента, а от друга – и при двете възможни хипотези на получаване на травмата, същата се дължи единствено на действията му при работа с машината и изготвянето на допълнително експертно заключение не би довело до промяна в установената фактическа обстановка. Предлага се отмяна на атакувания съдебен акт и потвърждаване на постановлението на прокурора при СРП за прекратяване на наказателното производство.

По делото е постъпило и възражение срещу така подадения протест, от посочения като пострадал Ц.С.Е., чрез процесуалния му представител – адв. В. ПЕ., САК. В него се развиват доводи, че обжалваният съдебен акт е правилен и законосъобразен, а протестът на СРП – неоснователен. Сочи се, че правилно първоинстанционният съд е обърнал внимание на това, че изводът на прокуратурата за увреждане на пострадалия, настъпило при почистване на машината, е необоснован и почива единствено на показанията на свидетелите М. и М., които не са свидетели – очевидци на инцидента, преразказват възприятията си от запис от охранителна камера, чието качество не позволява получаване на информация за заснетите обекти и са заинтересовани от изхода на делото. Излага се, че обсъжданото

обстоятелство е от съществено значение, доколкото допускането в СТЕ, че увреждането е настъпило при невнимателно почистване на работещата машина, е в основата на извода за вина на пострадалия за инцидента.

Във възражението се навеждат съображения, че в нарушение на императивното законово изискване по чл. 10 от Наредба № 7, собственикът на работното оборудване не е поддържал досие на всички документи, отразяващи периодични изпитвания и проверки при експлоатация, включително ремонтите, както и измерванията за състоянието на работната среда, включително резултатите от мониторинга, когато се предвижда такъв, а липсата на периодични изпитвания и проверки на работното оборудване е направило възможно машината да съществува във вид, опасен за работника. Сочи се, че по делото не са събрани доказателства в насока, че работникът е премахнал предпазителя на машината, каквито твърдения се навеждат в протеста. Напротив – събрани са данни, че този предпазител не е съществувал на машината от години. Излага се, че задействането на машина без монтирано на нея предпазно устройство е в нарушение на чл. 81 от Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на машините. Изтъква се, че съгласно чл. 126, т. 3 от същата Наредба, в случай на риск от контакт с работния инструмент, машината се комплектува с автоматична спирачка, която спира инструмента, като може да бъде оборудвана с фотоелементна защита или други устройства, които автоматично я изключват, когато част от тялото на работещия е в работното пространство на машината, но фрезовата машина в предприятието на „Б.“ ООД, на която е станал инцидентът, не е била оборудвана с нито една от изброените защиты.

Излага се, че пострадалият Е. е имал квалификация и е бил нает за изпълнение на длъжността „заварчик“, но по информация на всички разпитани по делото свидетели, от около 3 – 4 години и към датата на инцидента са му били възложени задължения на „шлосер“, които той по необходимост е изпълнявал с ежедневно използване на процесната бормашина. Сочи се, че на св. Е. не е било проведено обучение по безопасност и здраве при работа на длъжността „шлосер“, дължимо съгласно чл. 6, ал. 1, т. 6 от Наредба № РД – 07 – 2. Не е проведено обучение по правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и същият е бил допуснат да извършва трудова дейност без полагане на изпит върху тези правила, в противоречие с изискванията на чл. 13, ал. 2, вр. ал. 4 от същата Наредба. Не е проведен начален инструктаж за длъжността „шлосер“, съгласно изискванията на чл. 12 от Наредбата. Не е праведен инструктаж на работното място за длъжността „шлосер“ и за работа с конкретната пробивно – фрезова машина, в нарушение на изискванията на чл. 13, ал. 1 от Наредбата. Не е проведен и извънреден инструктаж на сочения за пострадал свидетел при промяна на неговата длъжност и при започване на работа с нова машина, съгласно изискванията на чл. 16, ал. 1, т. 3 от Наредбата. Прави се извод, че работникът не е бил обучен и инструктиран за извършваната от него работа и не е получил императивно изискуемите писмени инструкции от работодателя за безопасна работа с машината. Акцентираща се, че в ръководството за експлоатация на машината не се съдържа забрана за ползване на ръкавици, а и това ръководство не може да замести дължимите

писмени инструкции за работа с машината.

Във възражението се сочи още, че работодателят не е извършил оценка на личните предпазни средства, които е следвало да бъдат ползвани за длъжността „шлосер“, съгласно чл. 16, ал. 1 от Наредбата за личните предпазни средства (ЛПС), в резултат на което предоставените на св. Е. лични предпазни средства са били неподходящи – същите минимизирали риска от порязване от обработваните елементи, но увеличавали риска от захващане на ръката от машината, в нарушение на изискванията на чл. 7 от Наредбата за ЛПС, тъй като съгласно чл. 43, ал. 2 от Наредба № 3 не се работи с ръкавици при машини с въртящи се инструменти. Сочи се, че противоречи на житейската логика приетото от прокурора при СРП работодател да предоставя на служителя си ръкавици като лични предпазни средства, но със задължението да не ги ползва. Акцентиращ се, че предоставянето на лични предпазни средства, които увеличават съществуващите рискове за служителя, е фрапантно нарушение на правилата за осигуряване на здравословни условия на труд.

В обобщение се излага, че действителната причина за трудовата злополука е допускането на служителя до работа без извършена оценка на риска, без обучение по безопасност, осигурено ниво на знания и умения, инструктажи и писмени инструкции за изпълняваната работа, зле организиран работен процес, без обезопасеност на работното оборудване и с неподходящи лични предпазни средства. Желаете се потвърждаване на атакувания съдебен акт и връщане на делото на СРП за изпълнение на задължителните указания по прилагане на закона.

Съдебният състав, след като се запозна с подадения протест и след като извърши преценката по реда на чл. 243, ал. 8 от НПК, установи, че същият е депозиран в законоустановения седем дневен срок от получаване на определението на СРС, от надлежно легитимиран да инициира въззивна проверка субект, поради което е и процесуално допустим.

След извършване на проверката от страна на настоящия въззивен състав, по отношение на редовността (допустимостта) на частния въззивен протест, съдът пристъпи и към преценка по обосноваността и законосъобразността на протестиращия първоинстанционен съдебен акт, както и на контролираното от районния съд постановление за прекратяване на наказателното производство на СРП.

Преценката по обосноваността на първоинстанционния съдебен акт и на контролираното от районния съд постановление за прекратяване на наказателното производство включва в себе си извършването на анализ и произнасяне по въпросите: (1) извършено ли е пълно, всеобхватно и обективно разследване, съгласно стандарта на чл. 14, ал. 1 от НПК, т. е. съдържа ли се в делото потенциал за събиране на нови доказателства или всички възможни и необходими за конкретния случай такива вече са събрани и проверени; (2) от установените доказателства изведени ли са верните фактически изводи, т. е. съответства ли приетата от органа на досъдебното производство и потвърдена от първия съд фактическа обстановка на събрания и проверен по делото доказателствен материал, или е допусната логическа грешка при анализа и оценката на същата (изопачаване, пренебрегване,

превратно интерпретиране), довела до грешка в извода за фактите на държавното обвинение и на контролирания съд; (3) допуснато ли е съществено процесуално нарушение *при оценката (не при събирането и проверката)* на доказателствата – игнориране на част от тях, неконстатиране, респективно необсъждане, на съществуващи противоречия между определени доказателствени източници, позоваване на доказателствени материали, които не са налични в делото или не са установени по предвидения в НПК съответен ред и т. н. Съдът, обаче, е ограничен при изпълнение на тези си правомощия от пределите на компетентността на прокурора. В рамките на тези ограничения, съответният произнасящ се съдебен състав не може да установява нова, своя фактическа обстановка, чрез собствена интерпретация на събраните и проверени в хода на досъдебното производство доказателства (в този смисъл и решение № 60/2003 г. на I-во н. о. на ВКС). Правомощията на съда в процедурата по чл. 243, ал. 5 – ал. 8 от НПК не са в същия обем, както в съдебната фаза на наказателния процес, при решаване на въпросите по чл. 301 от НПК. Регулираните правоотношения са от различен порядък, тъй като в единия случай се касае до съдебен контрол върху досъдебната дейност, когато делото е прекратено преди да е стигнало до съдебната фаза, а в другия – за преценка на съда, осъществяваща се в съдебната фаза, при повдигнато с внесен обвинителен акт обвинение. Изложеният извод произтича и от самостоятелните правомощия на прокурора, както и от господстващото му, главно процесуално значение, респективно правомощия, в досъдебната фаза на наказателния процес, където той се явява *dominus litis* (господар на процеса). Ако съдът прецени, че изложената в постановлението за прекратяване на наказателното производство фактическа обстановка е формирана въз основа на грешни фактологични изводи, като грешката е резултат от някоя или някои от по-горе посочените причини, той не може самостоятелно да я изменя, като излага свой прочит на доказателствените материали, а следва да отмени/измени контролирания акт, като посочи в какво се състои констатираното нарушение/я при оценката на събрания доказателствен материал (например непълнота на разследването, допусната логическа грешка, превратно интерпретиране на доказателство/а и пр.).

От своя страна, преценката за законосъобразност обхваща въпросите, съответстват ли актовете на първоинстанционния съд и на прокуратурата на нормите на материалния и процесуалния закон. В рамките на тази преценка съдът преценява дали е допуснато съществено процесуално нарушение, което е отстранимо и което е довело по някакъв начин до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия, на неговия защитник или на пострадалия/ощетеното юридическо лице. Като такива могат да се очертаят неправилно приложена разпоредба на процесуалния закон или изобщо неприложена такава, нарушение при събирането и проверката на доказателствата по делото, нарушение при изготвяне на постановлението на прокурора за прекратяването на наказателното производство или на първоинстанционния съдебен акт (непосочени правни или фактически основания за прекратяването, липса на фактически констатации, липса на мотиви или противоречивост на същите и пр.). Това правомощие обаче е лимитирано от конституционно установеното в чл.

127, т. 3 от Конституцията, репродуцирано в чл. 46, ал. 1 от НПК, такова на прокурора. Съобразно посочените норми, изключително правомощие на прокурора е да разреши въпроса дали да започне наказателно преследване, респективно да извърши привличане към наказателна отговорност, срещу кого и за какво престъпление. Съдът не разполага с процесуалното правомощие да дава указания на прокурора дали да предяви и какво обвинение срещу определено лице за конкретно извършено от него престъпление. Съображения в този смисъл са изложени в решение № 1/14.01.1999 г. на Конституционния съд, решение № 249/2002 г. на II-ро н. о. на ВКС, решение № 348/2003 г. на I-во н. о. на ВКС, решение № 60/2003 г. на I-во н. о. на ВКС, решение № 54/2012 г. на II-по н. о. на ВКС и др.

При така очертаните предели на правомощията на въззивния съд в процедурата по чл. 243, ал. 7 от НПК, относими към настоящия казус, настоящият съдебен състав намери, че разгледан по същество, протестът е неоснователен.

Извършвайки собствен анализ на събраните и проверени в хода на досъдебното производство гласни и писмени доказателствени средства и писмени доказателства, въззивният съд намери, че първата съдебна инстанция е извършила задълбочен, внимателен и прецизен анализ на установената по досъдебното производство доказателствена съвкупност, изследвайки наличните в материалите по досъдебното производство доказателствени източници по отделно и в тяхната взаимовръзка и е достигнала до правилни и обосновани от доказателствената съвкупност по делото фактически и правни изводи.

Първият съд е приел, че е налице основание за отмяна на постановения по същество прокурорски акт, изразяващо се в неизчерпване на потенциала за събиране на нови доказателства, а именно неизясняване на обективната фактическа обстановка пълно, всеобхватно и обективно, съобразно стандарта на чл. 13, ал. 1 и чл. 14, ал. 1 от НПК. Приел е също, че с оглед изясняване на обективната истина, следва да бъде отстранено констатираното противоречие между събраните гласни доказателствени средства – показанията на св. Е., от една страна, и тези на св. М. и св. М., от друга, по отношение на механизма на получаване на увреждането от страна на пострадалия – дали това е станало при пробиване на дупки в сгънатия ламаринен детайл или при почистване на машината и на работното място от метални стружки. Преценил е, че представителят на държавното обвинение следва да направи обстоен анализ на събраните гласни доказателствени средства, като изясни как свидетелите М. и М. са установили, че именно при почистване на машината св. Е. е получил съставомерните телесни увреждания, и да изложи аргументи кои от така събраните доказателствени източници кредитира и по какви съображения. Посочил е, че е необходимо да бъде назначена и изготвена допълнителна съдебно – техническа експертиза, която да съобрази допълнителните показания на св. Е., депозирани през м. януари 2021 г., след изготвяне на основната СТЕ и да даде отговор на поставените на вещото лице въпроси, но в хипотезата, в която машината не е почиствана от стружки от страна на нейния оператор – св. Е., а е била в режим на работа и е била ползвана по предназначение – за пробиване на

дупки в сгънат ламаринен детайл, като вещото лице да отговори и на въпроса, кой механизъм за получаване на увредата е по-вероятен от техническа гледна точка. По така наведените съображения, СРС е приел, че контролираният от него прекратителен прокурорски акт е необоснован, като постановен без да са изчерпани способите за събиране и проверка на доказателствата и без да е направен анализ на събраните доказателства, в противоречащата им част.

Възприетата в постановлението на прокурора при СРП и споделена от първоинстанционния съд фактическа обстановка, относима към предмета на доказване по делото, е следната:

Ц.С.Е. имал сключен трудов договор с дружество „Б.“ ЕООД от 06.02.2007 г., като впоследствие е имало сключени допълнителни споразумения към трудовия договор. Същият заемал длъжността „заварчик“. При постъпването му на работа бил проведен първоначален инструктаж, който съвпадал с инструктажа на работното място. През 2016 г. св. Е. издържал изпит за проверка на знанията по правилата за безопасност при работа с електрообзавеждане с напрежение до 1 000 V и придобил втора квалификационна група. След това му били провеждани периодични инструктажи, веднъж годишно, като последният бил на 28.02.2020 г. Служебните задължения на св. Е. били свързани със заваряване на различни метални елементи, както и с подготвителни действия преди заваряването, като пробиване на дупки в елементите.

През 2016 г. дружеството закупило пробивна и фрезова машина, модел „MD – 45“, която била поставена в едно от работните помещения на дружеството в с. Мрамор. На тази машина работел само св. Е., който бил запознат с ръководството за експлоатация на тази машина, където в т. 11 и т. 19 от раздел „Инструкции за безопасност на всички машини“ било указано, че при работа с тази машина следвало да се носи подходящо облекло; не се препоръчвали широки дрехи, ръкавици, вратовръзки, пръстени, гривни или други бижута, които могли да бъдат прихванати от движещите се части; било забранено докосването на инструмента, когато работел, и др. Пробивната и фрезова машина била снабдена с предпазител, който предпазвал от изхвърчането на метални стружки. Свидетелят К.Й. М. също работел в дружество „Б.“ ЕООД; същият бил координатор по безопасност и здраве.

На 28.05.2020 г., около 08.30 часа, св. Ц. Е. започнал работа на гореописаната машина в с. Мрамор, обл. София, като по това време тя била със свален предпазител. В същото помещение на други машини работели св. Д.А.А. и св. Д.С.С.. Свидетелят Е. работел на машината, като на ръцете бил с ръкавици, които получавал от склада на дружеството. Такива ръкавици можел да получи всеки работник, като те не се водели по списък. В процеса на работа необезопасените и движещи се детайли на пробивната и фрезова машина захванали ръкавицата на дясната ръка на пострадалия, която се намирала в близост до тях. В резултат на увиването на ръкавицата около свредлото и патронника, пралецът на дясната ръка на св. Е. бил повлечен заедно с пръста на ръкавицата и откъснат от китката. Свидетелят изпитал силна болка, започнал да вика за помощ, което привлякло вниманието на неговите колеги, които веднага реагирали, като изключили машината и уведомили ръководството за

случилото се. На място веднага пристигнал св. К. М., който с личния си автомобил отвел св. Е. до болнично заведение в гр. София. Впоследствие св. Е. бил настанен в УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“, където му била извършена операция, но пръстът му не могъл да бъде спасен.

Механизмът на възникналата злополука е захващане на ръкавицата на лявата ръка на пострадалия от необезопасените движещи се детайли на пробивната и фрезова машина; в резултат на увиване на ръкавицата около свредлото и патронника, палецът на ръката е повлечен заедно с пръста на ръкавицата и откъснат от китката. Непосредствената причина за възникване на злополуката е неспазване на изисквания за безопасност и здраве от страна на пострадалия, който е работел на машина с отстранен предпазен щит, в нарушение на чл. 186, ал. 1 от Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, работел е с ръкавици, в нарушение на т. 6, т. 11 и т. 19 на раздел „Инструкции за безопасност на всички машини“ и на т. 6 на раздел „Допълнителни правила за безопасност“ на Ръководство за експлоатация на пробивна и фрезова машина модел „MD – 45“, както и в нарушение на чл. 191 от цитираната Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за извършване на операция по поддържането на работното оборудване (почистване на стружки), когато машината не е спряла. Установено е неспазване от страна на работодателя на изискванията на чл. 16, ал. 1 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд и чл. 16, ал. 1 от Наредба № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на рисковете при работа с работно оборудване – пробивна и фрезова машина и работните процеси, свързани с различните технологични операции, не е оценил организацията на труда и страничните фактори, които пораждат рискове. Не е установено наличие на писмена инструкция за работа с пробивната и фрезова машина, разработена и утвърдена от работодателя; вместо нея се установява Ръководство за експлоатация на пробивна и фрезова машина модел „MD – 45“. Работодателят не е осъществил ефективен контрол за извършване на работата без риск за здравето и по безопасен начин на пробивна и фрезова машина, на която е свален предпазният щит. В конкретния случай, пострадалият Е. не е положил грижа за здравето и безопасността си, като е нарушил изискванията да не работи на машината без предпазен щит, да използва ръкавици при работа и да извършва операции по поддържането (почистване от стружки), когато пробивната и фрезова машина не е спряна.

На св. Е. са причинени следните увреждания: травматична ампутация на първи пръст на дясната ръка на ниво предкиткова кост с изтръгване на флексорните сухожилия от средната трета на предмишницата; некроза на кожата на палеца на дясната ръка; компресия и неврином на собствения нерв на палеца на дясната ръка. Травматичната ампутация на първи пръст на дясната ръка реализира медико – биологичния признак трайно затруднение на движението на горен десен крайник, съответстващо на средна телесна повреда; липсата на първи пръст на дясната ръка е довело до постоянно общо разстройство на здравето, неопасно за живота, съответстващо също на средна телесна повреда.

За формиране на гореизложените фактически изводи, и прокурорът, и първоинстанционният съд са се ползвали от следните доказателствени средства : **гласни** -

свидетелски показания на Й.Г.С. (т. 1, л. 20 и т. 2, л. 237 – л. 238 от досъдебното производство), Д.А.А. (т. 1, л. 21 – л. 22 и т. 2, л. 235 – л. 236 от досъдебното производство), Д.С.С. (т. 1, л. 23 от досъдебното производство), Ц.С.Е. (т. 1, л. 24 – л. 25 и т. 2, л. 213 от досъдебното производство), К.Й. М. (т. 1, л. 26 и л. 28 и т. 2, л. 239 – л. 240 от досъдебното производство), З.М. М. (л. 27 от досъдебното производство); **писмени доказателствени средства и писмени доказателства** – протокол за оглед на местопроизшествие от 28.05.2020 г. (т. 1, л. 12 – л. 13 от досъдебното производство); протоколи за доброволно предаване от 27.05.2020 г., от 03.06.2020 г. и от 23.02.2021 г. (т. 1, л. 55 и л. 56 и т. 2, л. 227 от досъдебното производство); писмо от НОИ, ТП – София град, Дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“, изх. № Ц1029-21-2094#3/08.10.2020 г., ведно със заверени електрофотографски (ксерографски) копия на разпореждане № 29582/22.07.2020 г. до „Б.“ ООД на длъжностно лице при ТП на НОИ – София град, протокол № 32/07.07.2020 г. за резултатите от извършено разследване на злополуката, станала на 28.05.2020 г. с Ц.С.Е., декларация за трудова злополука с вх. № 441/02.06.2020 г. по описа на ТП на НОИ – София град, подадена от „Б.“ ЕООД, протокол за трудова злополука - приложение към чл. 2, ал. 2 от Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки, № 1/01.06.2020 г., изготвен от комисия при осигурител на „Б.“ ЕООД, обяснения на лица, трудов договор от 06.02.2007 г., сключен между З. М., в качеството му на представляващ „Б.“ ООД – работодател, и Ц.С.Е. – работник, за назначаване на последния на длъжност „заварчик“ в предприятието и допълнително споразумение към трудовия договор от 27.03.2020 г., длъжностна характеристика на длъжността „заварчик“ при „Б.“ ООД, връчена на Ц. Е. на 06.02.2007 г., удостоверение № 13418 за придобита втора квалификационна група по безопасност при работа с електрообзавеждане с напрежение до 1000 V от Ц.С.Е., протокол № 13418/21.11.2018 г., изготвен от комисия при ЦПО към ТОНТС – Търговище за проверка на знанията на Ц.С.Е. по безопасност при работа с електрообзавеждане с напрежение до 1000 V, удостоверение № 196/08.09.2016 г. за придобита втора квалификационна група по безопасност при работа с електрообзавеждане с напрежение до 1000 V, издадено на Ц.С.Е. от „Монтажи“ ЕАД – ЦКЛ, изпитен протокол № 196/08.09.2016 г., изготвен от комисия при „Монтажи“ ЕАД – ЦКИ за проверка на знанията на Ц.С.Е. по безопасност при работа с електрообзавеждане с напрежение до 1000 V, диплома серия М № 029576, издадена от Техникум по механо - електротехника и металургия „Н. Й. Вапцаров“ на Ц.С.Е. за придобито средно специално образование специалност „Металургия на черните метали“, служебна бележка № 169/06.02.2007 г., издадена от „Б.“ ООД на Ц. Е. за проведен начален инструктаж по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана, страници от книга за инструктаж на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана (начален инструктаж по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана), водена в „Б.“ ООД, страници от книга за инструктаж на работното място, периодичен и извънреден инструктаж по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана, водена в „Б.“ ООД, епикриза, издадена на Ц.С.Е. от УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“, секция „Ортопедична травматология“, Клиника по хирургия на ръката и болничен лист № 20201298606, издаден на Ц.С.Е. (т. 1, л.

57 – л. 96 от досъдебното производство); писмо от ИА „Главна инспекция по труда“, изх. № 20070883/06.10.2020 г., ведно със заверени електрофотографски (ксерографски) копия на декларация за трудова злополука вх. № 20056057/10.06.2020 г. – приложение към чл. 3, ал. 1 от Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки, изготвена от „Б.“ ЕООД, протокол за извършена проверка изх. № ПР2016194/01.07.2020 г. от Дирекция „Инспекция по труда“ – София град е актове за установяване на административно нарушение бл. № № 22-006873/01.07.2021 г. и 22-006873/01.07.2021 г., съставени от В.В. – главен инспектор при ДИТ – София срещу „Б.“ ЕООД (т. 1, л. 97 – л. 106 от досъдебното производство); писмо от УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“, изх. № РД-44-3054/01.07.2020 г., ведно със заверени електрофотографски (ксерографски) копия на амбулаторни книги, водени в болничното заведение, книга за решения на ЛКК за издаден болничен лист на Ц.С.Е. и ИЗ № № 14563/2020 г. и 15943/2020 г. (т. 1, л. 111 – л. 191 от досъдебното производство); писмо от Агенция по вписванията – Търговски регистър, изх. № 695/17.06.2020 г., ведно с удостоверение за актуално състояние и удостоверение с историята на вписаните обстоятелства по партидата на „Б.“ ЕООД и заверени електрофотографски (ксерографски) копия на съдебни решения, постановени по ф. д. № 7023/1994 г. по описа на СГС – ФО (т. 1, л. 193 – л. 206 от досъдебното производство); писмо от „Б.“ ЕООД, изх. № 081/03.06.2020 г., ведно със заверени електрофотографски (ксерографски) копия на трудови договори, допълнителни споразумения към тях, длъжностни характеристики и дипломи на лицата В.И.Д. – началник цех, Й.Г.С. – пряк ръководител на Ц.С.Е., К.Й. М. – координатор по безопасност и здраве и Ц.С.Е.; утвърдени в предприятието Заповед относно провеждане на инструктаж по правила за здравословни и безопасни условия на труд, Общи изисквания за здравословни и безопасни условия на труд, Правила за първа долекарска помощ при наранявания и счупвания, Правила за първа долекарска помощ при кръвотечение, Профилактични мерки на план за предотвратяване или ликвидиране на аварии, Списък на лицата, които подлежат на незабавно уведомяване, съгласно плана, Правила за противопожарна безопасност, Правилник за вътрешния трудов ред; Списък на работните места и видовете работа, за които на работещите се осигуряват лични предпазни средства; Книги за начален инструктаж и за периодичен инструктаж, Програма за провеждане на начален и периодичен инструктаж, лично трудово досие на Ц.С.Е., оценка на риска на работно място № 45, цех метал – с. Мрамор – работа с колонкова бормашина и оценка на риска на работно място № 45, цех метал – с. Мрамор – електросъпротивително заваряване (точково заваряване) и фактура № *****/15.03.2016 г. за закупуване на пробивно-фрезова настолна бормашина „HARRIS MACHINE TOOLS“, модел „MD – 45“ и Ръководство за експлоатация на същата (т. 2, л. 1 – л. 200 от досъдебното производство), писмо от „Б.“ ЕООД, изх. № 040/14.05.2021 г., ведно със заверени електрофотографски (ксерографски) копия на списък на получени противопрахови маски с клапан на 14.08.2013 г. и списък за получено работно облекло, ведно с фактури към тях (т. 2, л. 242 – л. 253 от досъдебното производство); **веществени доказателства** – флашпамет „Transcend“ 16 GB – приложение към видеотехническа експертиза № 209/2020 г. (т. 1, л. 39 от досъдебното производство); **веществени**

доказателствени средства – фотоалбум към протокол за оглед на местопроизшествие от 28.05.2020 г. (т. 1, л. 14 – л. 18 от досъдебното производство) и снимки на пробивно-фрезова настолна бормашина „HARRIS MACHINE TOOLS“, модел „MD – 45“ (т. 1, л. 89 – л. 91, л. 207, л. 208 от досъдебното производство) и оптичен носител на информация, съдържащ запис на образно изследване на Ц.С. Е. (т. 1, л. 192 от досъдебното производство), и **способи на доказване** – заключения на съдебномедицинска експертиза (т. 1, л. 30 – л. 33 от досъдебното производство), допълнителна съдебномедицинска експертиза (т. 2, л. 215 – л. 220 от досъдебното производство), съдебно – техническа експертиза (т. 1, л. 41 – л. 52 от досъдебното производство), видеотехническа експертиза № 209/2020 г. (т. 1, л. 36 – л. 37 от досъдебното производство), видеотехническа експертиза № 211/2021 г. (т. 3, л. 6 – л. 10 от досъдебното производство).

Въззивният съд констатира, че фактическата обстановка, възприета в атакувания съдебен акт, който е подложен на институционален контрол, по същество кореспондира с така събраните на този етап от воденото досъдебно производство доказателствена съвкупност. Така събраната доказателствена съвкупност, въз основа на която са изведени изводите на наблюдаващия прокурор по фактите, обаче, не позволява да се формират еднозначни правни изводи осъществен ли е състав на престъпление от общ характер, или не. При това, правилно СРС е приел, че формираната в хода на досъдебното производство доказателствена маса не е достатъчна за изясняване на обективната фактическа обстановка пълно, всестранно и обективно и е налице дефицит на действия по разследването, необходими и възможни за попълване на доказателствената маса, като е изтъкнал и липса на активност на органите на досъдебното производство, в насока изясняване на обективната истина по делото. Контролираният от първата инстанция прокурорски акт, следователно, е постановен при извършено разследване, което, макар и обективно, не е пълно и всеобхватно, съгласно стандарта на чл. 14, ал. 1 от НПК.

Правилно първият съд е приел, че събраните по досъдебното производство гласни доказателствени средства са противоречиви по отношение на механизма на настъпване на произшествието, довело до причиняване на съставомерните телесни увреждания на св. Е.. Така, в показанията си, депозиран на 28.05.2020 г. (вж. т. 1, л. 24 от досъдебното производство) и в тези, депозиран на 11.01.2021 г. (вж. т. 2, л. 213 от досъдебното производство), св. Е. едностранно заявява, че инцидентът е реализиран при работата му с пробивно – фрезовата бормашина по пробиване на отвори в сгънати метални детайли. Свидетелят М. излага, че инцидентът е настъпил, след като *„Към 08.30 часа на 28.05.2020 г. ... Ц. Е. подхожда към машината и я пуска в действие, след което посяга с дясната си ръка към вече движещия се инструмент...“* (вж. показанията на този свидетел на 03.11.2020 г. – т. 1, л. 27 от досъдебното производство). Свидетелят М., от своя страна, пресъздава възприятията си от съобщеното от св. Е., че инцидентът е настъпил при почистване на машината от стружки – *„При извършена проверка установихме, че на 28.05.2020 г., около 08.50 часа Ц. се намира на работното си място в цеха на „Б.“ ЕООД ..., като се опитва да почисти работната си маса с ръкавици. Бормашината, на която работи Ц., е включена.*

При почистването на масата пробивният инструмент на бормашината захваща и завърта ръкавицата на дясната ръка на Ц.“ (вж. показанията на този свидетел, депозиран в т. 1, л. 28/гръб от досъдебното производство). Противоречието между така събраните гласни доказателствени източници не е било отстранено по надлежния процесуален ред – посредством провеждане на очна ставка между свидетелите, евентуално – и посредством събиране на други гласни доказателствени източници.

Настоящата инстанция не се съгласява с доводите на представителя на държавното обвинение, залегнали в протеста, че изясняването на това обстоятелство е ирелевантно за крайния изход на наказателното производство, доколкото по досъдебното производство е било установено по нужния несъмнен и категоричен начин, че дейността е извършвана именно от св. Е.. Действително, няма спор по делото, че травматичните увреждания са получени от св. Е. при работата му в непосредствена близост до машината, но естеството на извършваната дейност е от значение, от една страна, за преценка на приложимите законови и подзаконови нормативни и ненормативни актове към съответната дейност, респективно – преценката, дължима от наблюдаващия досъдебното производство прокурор кои от приложимите правни предписания са били нарушени или неизпълнени при осъществяване на дейността, а от друга – за преценката кои лица са имали задължения във връзка с изпълнението на съответната дейност, при която са настъпили съставомерните телесни увреждания. Оттук и изводът, че за правилното приложение на материалния наказателен закон се явява безусловно необходимо да се изясни естеството на дейността, при осъществяването на която св. Е. е получил съответните по степен телесни увреждания, иначе безспорно установени по вид и медико – биологична характеристика от заключенията на съдебномедицинските експертизи, в какъвто смисъл са и указанията, дадени от решаващия първоинстанционен съд.

Нещо повече – от вниманието и на наблюдаващия досъдебното производство прокурор, и на първоинстанционния съд е убягнало, че в хода на продължилото близо две години досъдебно производство така и не е бил изяснен въпросът кое лице е възложило изпълнението на съответната дейност на св. Е., кога и по какъв ред е извършено това възлагане. Това обстоятелство е от значение за преценката, дали на свидетеля са били възложени задачи, относими към заемане на длъжността „заварчик“, на която е бил назначен в „Б.“ ЕООД; какви са били указанията, дадени му във връзка с възложените задачи; какви мерки за безопасни и здравословни условия на труд е било необходимо да бъдат съблюдавани от работодателя и работника при изпълнение на съответните дейност.

Едва след събиране на достатъчни по своя обем и категоричност гласни доказателствени средства, водещият разследването следва да назначи допълнителна съдебно – техническа експертиза, която да изясни причините и условията за настъпване на трудовата злополука, евентуално нарушените правни предписания към здравословните и безопасни условия на труд, довери да настъпване на произшествието и това, могла ли е да бъде предотвратена злополуката и по какъв начин е могло да стане това. При невъзможност да бъде отстранено противоречието измежду така събраните гласни доказателствени средства

със средствата и способите, предвидени в НПК, вещото лице, на което е възложено изготвянето на експертно заключение, следва да даде отговор на поставените му въпроси при вариант, при който телесните увреждания са причинени при пробиване на дупки в сгънат ламаринен детайл и при вариант, при който същите са причинени при почистване на машината от метални стружки, като отговори и на въпроса, кой механизъм за получаване на увредата е по-вероятен от техническа гледна точка.

Чак след попълване на доказателствената маса в гореизложената насока, прокурорът при СРП би могъл да формира доказателствено обезпечени изводи от фактическа страна, относно това, осъществен ли е състав на престъпление от общ характер и в частност – по чл. 136, ал. 1 от НК или по друг законов текст, респективно – налице ли са предпоставки за ангажиране на наказателната отговорност на определено лице за осъществен състав на престъпление, или не.

Видно от дотук изложеното, настоящата съдебна инстанция не може да възприеме за правилно становището на прокурора в протеста му, че прекратителното му постановление е обосновано и законосъобразно, както и че в същото бил обсъдил поотделно и в съвкупност всички събрани в хода на разследването доказателства, въз основа на които мотивирано и обосновано е извел приетата за установена фактическа обстановка и е достигнал до правния извод за липса на престъпление. Напротив, посочените по-горе съображения сочат на точно обратното.

По делото не е проведено всестранно и задълбочено разследване, респективно не са събрани необходимите и възможни доказателствени източници с оглед обективното, всестранно и пълно изясняване на фактите и обстоятелствата, включени в предмета на доказване. Налице е непълнота на доказателствената съвкупност, която следва да бъде преодоляна посредством извършване на допълнителни действия по разследването – указаните по-горе.

При липса на всестранно и задълбочено разследване на фактите и обстоятелствата, включени в предмета на доказване по делото, процесуалният закон, в разпоредбата на чл. 46, ал. 2 НПК, предвижда прокурорът да извърши необходимите действия по разследването или да укаже извършването им от водещия разследването, по реда на чл. 242, ал. 2 НПК, но не и да прекрати наказателното производство, тъй като с подобен процесуален акт единствено осуетява изясняване на обективната истина.

При това, като е формирал изводите си по същество, без да е изчерпал възможността за събиране на релевантните доказателствени източници и без да е изяснил в цялост и пълнота фактите и обстоятелствата, включени в предмета на доказване, прокурорът при СРП е постановил необоснован и незаконосъобразен прокурорски акт. Именно на това основание прекратителният прокурорски акт правилно е бил отменен изцяло и делото – върнато на СРП, за изпълнение на задължителните указания по приложението на закона.

За пълнота, настоящият въззивен съдебен състав намира, че подложеното на инцидентен съдебен контрол постановление на СРП страда и от фактическа липса на

мотиви, доколкото от съдържанието на същото не може да се установи въз основа на кои гласни и писмени доказателствени източници прокурорът е приел за установена фактическата обстановка, която е обективирал в постановлението си, кои доказателствени източници е кредитирал при изграждане на изводите си по фактите и кои е дискредитирал, респективно – по какви съображения. Представителят на държавното обвинение не е извършил дължимия анализ на противоречията помежду им и не се е аргументирал защо кредитира определени гласни доказателствени средства, а други – не. Това изключва възможността на страните и контролиращата съдебна инстанция да разберат действителната воля на наблюдаващия прокурор по фактите и обстоятелствата, обусловили крайните му правни изводи и е абсолютно основание за цялостна отмяна на прокурорския акт, като необоснован и незаконосъобразен.

В заключение, поради всички изложени по-горе съображения и аргументи, настоящият въззивен съдебен състав намира, че разглежданото определение № 534 от 21.02.2022 г., постановено по НЧД № 1847/2022 г. по описа на СРС – НО, 116-ти състав, с което е отменено постановлението на СРП от 10.01.2022 г., изведено от канцеларията □ на 13.01.2022 г., за прекратяване на наказателното производство по досъдебно производство № 3384 ЗМК 841/2020 г. по описа на 09 РУ – СДВР, пр. пр. № 19537/2021 г. по описа на СРП, водено за престъпление по чл. 136, ал. 1 от НК, на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, и делото е върнато на прокурора със задължителни указания по приложението на закона, е правилно и законосъобразно, поради което следва да бъде потвърдено.

Настоящата инстанция намира за необходимо да ангажира съображения и по наведените в протеста доводи за недопустимост на съдебния контрол върху прекратителния прокурорски акт, поради просрочие на сезиращия съда документ – частна жалба от посочения като пострадал Ц.С.Е.. Тези доводи СГС също намира за неоснователни.

Видно от материалите по досъдебното производство, постановлението на прокурора при СРП от 10.01.2022 г., изведено от канцеларията □ на 13.01.2022 г. за прекратяване на наказателното производство по досъдебно производство № 3384 ЗМК 841/2020 г. по описа на 09 РУ – СДВР, пр. пр. № 19537/2021 г. по описа на СРП, е връчено на посочения като пострадал Ц.С.Е. на 25.01.2022 г. (вж. писмо от „Български пощи“ ЕАД до СРС – НО, 116-ти състав, изх. № 11-01-124-1/15.02.2022 г., депозирано в оригинал на л. 21 от съдебното производство по ЧНД № 1847/2022 г. по описа на същия съд). Жалбата срещу прекратителния прокурорски акт действително е депозирана в деловодството на СРС едва на 02.02.2022 г., с вх. № 18521/02.02.2022 г. (вж. отбелязване на л. 2 от съдебното производство по ЧНД № 1847/2022 г. по описа на СРС – НО, 116-ти състав), но същата е постъпила в съда на 01.02.2022 г., видно от съдържанието на електронна кореспонденция, находяща се на л. 14 от съдебното производство по делото. При това, като е приел, че жалбата на Ц.С.Е., чрез процесуалния му представител - адв. В. ПЕ., САК, срещу постановлението на прокурора при СРП от 10.01.2022 г. е депозирана в законоустановения седмодневен срок, СРС – НО, 116-ти състав не е допуснал нарушение на процесуалния закон

и правилно е пристъпил към разглеждането □ по същество, респективно – към съдебен контрол върху атакувания прокурорски акт.

Воден от гореизложеното и на основание чл. 243, ал. 8 от НПК, Съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 534 от 21.02.2022 г. по НЧД № 1847/2022 г., с което СРС – НО, 116-ти състав, е отменил постановление на СРП от 10.01.2022 г., изведено от канцеларията □ на 13.01.2022 г., за прекратяване на наказателното производство по досъдебно производство № 3384 ЗМК 841/2020 г. по описа на 09 РУ – СДВР, пр. пр. № 19537/2021 г. по описа на СРП, образувано и водено за престъпление по чл. 136, ал. 1 от НК, на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, и е върнал делото на прокурора със задължителни указания по приложението на закона.

Определението е окончателно и не подлежи на обжалване и протестиране.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____